

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/1627
Konu : Soru Önergesi

31 10/2009

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.01.2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-10793 sayılı yazı.

Zonguldak Milletvekili Sayın Ali İhsan KÖKTÜRK'ün, "İlköğretim okullarında yapılan zihinsel beceri araştırmasının sonuçlarına ilişkin" İlgi yazı eki 7/6356 esas numaralı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

1-2. İçinde bulunduğumuz yüzyılda çağın gereklerine uygun üst düzey düşünme becerilerine sahip niteliklerle donanmış gençlerimizin yetişmesi için, öğretim programlarının bu becerilere uygun özelliklerde olması gerekir. Öğretim programlarının, bilginin doğasına uygun ve eğitimde etkili kullanılmasına ilişkin bilimsel gelişmeler ve çağdaş yönelimler doğrultusunda yeniden yapılandırılması mutlaka yapılması gereken bir iş olarak karşımıza çıkmaktadır.

Başkalaşan dünyanın gereklerine cevap veremeyen önceki programların geliştirilmesi ihtiyacı ülkemizin alanla ilgili akademik birikiminin ışığında ve vizyon 2023 öngörüsünü gerçekleştirmek amacıyla;

- Bilimsel ve teknolojik gelişmeler,
- Eğitim bilimlerinde öğretme/öğrenme anlayışında gelişmeler,
- Eğitimde kaliteyi ve eşitliği artırma ihtiyacı,
- Ekonomiye ve demokrasiye duyarlı bir eğitim ihtiyacı,
- Sekiz yıllık temel eğitim için program bütünlüğünün sağlanması ihtiyacı,
- Yatay eksende dersler arası ve dikey eksende her bir dersin kendi içinde kavramsal bütünlük sağlanması zorunluluğu,

dikkate alınarak; 38 sivil toplum kuruluşu, 8 üniversiteden akademisyenler, 26.304 öğrenci, 9.192 veli, 2.259 öğretmen ve 697 müfettişin görüşlerine dayalı olarak ilköğretim programları geliştirilmiş ve 2005-2006 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanılmıştır.

Yeni öğretim programı öğretmekten çok öğrenmeyi merkeze alan bir anlayışı esas almaktadır. Bu noktadan hareketle geliştirilen programlar bilginin zihinde tekrarına yönelik gereksiz ezber çalışmalarını ön plana çıkaran davranışçılık anlayışı yerine, bilginin zihinde yapılanmasını esas alan ve öğrenmenin her aşamasında öğrenciyi etkin kılan yapılandırmacı anlayışı benimsemektedir. Dolayısıyla programa yönelik ölçme değerlendirme çalışmalarında da bu yaklaşıma uygun yöntem ve araçlara yer verilmelidir.

Bakanlığımızca; çeşitli üniversitelerce yapılan akademik araştırmalar, Bakanlığımız Eğitimi Araştırma ve Geliştirme Daire Başkanlığı (EARGED) tarafından yapılan program değerlendirme çalışmaları ile çeşitli kurum ve kuruluşlarca programlara yönelik olarak yapılan her türlü eleştiri dikkate alınmakta ve uygun görülenler uygun zamanlarda programlara yansıtılmaktadır.

Diğer taraftan, yenilenen öğretim programları, öğrenme alanları ve çok sayıda temel

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/

/ /2009

Konu : Soru Önergesi

becerilere işaret eden alt öğrenme alanlarından oluşmaktadır. Söz konusu araştırma, öğrenme alanlarının tümüne yönelik olmadığı gibi mevcut alt öğrenme alanlarının da çok az bir bölümüne hitap etmektedir. Örneğin; Türkçe 5'inci Sınıf Öğretim Programı'nda 5 ana öğrenme alanı ve bunlar içerisinde 16 alt öğrenme alanı bulunmaktadır. Yapılan araştırma bunlardan sadece 2 tanesine yönelik -okuduğunu anlama ve dinlediğini anlama alt öğrenme alanı- olarak yapılmıştır. Sonuçlar ise tüm öğretim programlarına yönelik olarak genellenmiştir. Basında çıkan haberlerde olduğu gibi araştırma sonuçlarının tüm ilköğretim öğrencilerine genellenmesinin yanlış olduğu değerlendirilmektedir.

3. Bakanlığımız EARGED Başkanlığı öğrencilerin zihinsel becerilerini ölçmeye yönelik olarak ulusal ve uluslararası değerlendirme çalışması yapmaktadır.

A) Uluslararası Değerlendirme Çalışmaları:

a) Ekonomik İşbirliği ve Gelişme Teşkilatının (OECD) yürütmekte olduğu Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA - Programme for International Student Assessment); üye ülkelerdeki 15 yaş grubu öğrencilerin zorunlu eğitim sonunda, günümüz bilgi toplumunda karşılaşılabilecekleri durumlar karşısında ne ölçüde hazırlıklı yetiştirildiklerini belirlemek amacıyla yapılmaktadır. PISA uygulaması her üç yılda bir yapılmaktadır. Bu değerlendirme çalışması "Okuma Becerileri, Matematik Okuryazarlığı ve Fen Okuryazarlığı" alanlarını kapsamakta her uygulamada bu alanlardan birine ağırlık verilmektedir. İlk uygulama 2000 yılında yapılmıştır. Türkiye 2003, 2006 çalışmalarına katılmış olup 2009 uygulaması da Nisan ayı içerisinde okuma becerileri ağırlıklı olarak yapılacaktır. Bu çalışma OECD üyesi ülkelerin belirlediği bir konsorsiyum tarafından yürütülen geçerliği ve güvenilirliği yüksek bir araştırmadır.

b) Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kuruluşunun (International Association for the Evaluation of Educational Achievement- IEA) Uluslararası Matematik ve Fen Bilgisi Gelişiminin Araştırılması (TIMSS - Trend in International Mathematics and Science Study); 13 yaş grubu (8'inci sınıf) öğrencilerinin "Matematik ve Fen Bilgisi" alanlarındaki başarıları ve bu başarılarını etkileyen faktörlere yönelik olarak yapılan bir araştırmadır. Türkiye TIMSS 1999 ve TIMSS 2006'ya katılmıştır. Bu araştırma Türkiye'nin de üye olduğu IEA'nın gözetiminde yapılan geçerliği ve güvenilirliği yüksek bir araştırmadır.

c) IEA'nın Uluslararası Okuma Becerilerinde Gelişim Çalışması (PIRLS - Progress in International Reading Literacy Study); 9 yaş grubu (4'üncü sınıf) öğrencilerin okuma becerileri, okuma alışkanlıkları, öğretmenlerimizin öğrencilerimize okuma becerisini kazandırmak için uyguladıkları öğretim metotları ve öğretim materyallerinin yeterli olup olmadığı, öğrencilerin okuma becerilerini kazanmalarında ailelerinin katkılarını çözümlemeye yönelik olarak yapılan bir araştırmadır. Türkiye sadece PIRLS 2001 çalışmasına katılmıştır. Bu araştırma Türkiye'nin de üye olduğu Uluslararası Eğitim Başarılarını Değerlendirme Kuruluşunun gözetiminde yapılan geçerliği ve güvenilirliği yüksek bir araştırmadır.

B) Ulusal Değerlendirme Çalışması: Ulusal düzeyde Öğrencilerin Başarılarını Belirleme Sınavı (ÖBBS) yapılmaktadır. Bu çalışma Türkçe, matematik, fen bilimleri ve

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.08.0.SGB.0.03.06.03-11/

/ /2009

Konu : Soru Önergesi

sosyal bilimler alanlarında uygulanan standart başarı testleri, öğrenci ve öğretmen anketlerini içermektedir. ÖBBS çalışmaları her üç yılda bir 4, 5, 6, 7 ve 8'inci sınıf düzeyinde uygulanmaktadır. Ortaöğretime yönelik olarak 2009 yılı Mayıs ayında farklı konu alanlarında ÖBBS çalışması yapılacaktır. Çalışma sonunda öğrencilerimizin performanslarını ve eğitim sistemimizle ilgili sonuçların bulunduğu ulusal rapor hazırlanıp yayınlamaktadır. Bakanlığımız durum belirleme çalışmalarına 1993 yılında başlamıştır.

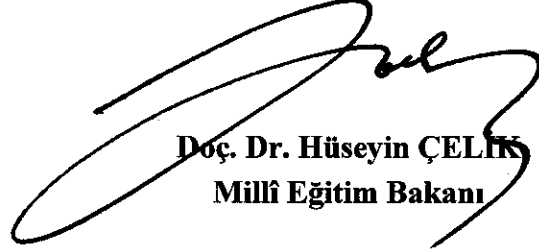
4. Bu konudaki raporlara, Bakanlığımız www.earged.meb.gov.tr adresinden kolayca ulaşılabilmektedir.

5. Köy enstitüleri, köyde yaşayan halkın işlerini daha bilinçli olarak yapmalarını sağlamaya dönük olmak üzere maddi imkânları kısıtlı çocukların çok yönlü yetiştirilmeleri amacıyla kurulmuştur.

Günümüzde bir insanın, hem ziraatçı, hem sağlıkçı, hem inşaatçı, hem zanaatçı, hem hukukçu hem de öğretmen olarak yetiştirilmesi bilimsel değerlerle örtüşmemektedir.

Döneminde başarılı bir uygulama olan Köy Enstitüsü modeli, miadını uzun yıllar önce tamamlamış olup öğretmen yetiştirme modeli olarak yeniden canlandırılması veya köy enstitülerine endeksli yeni bir eğitim reformu yapılması düşünülmemektedir. Ancak eğitimle ilgili yapılan tüm çalışmalarda, ilgili her türlü deneyim değerlendirilmekte olup köy enstitüleri de öğretmen yetiştirme sisteminin çağ ve çevredeki değişime paralel olarak geliştirilmesinde evresini tamamlayan diğer modellerde olduğu gibi dikkate alınmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

DAĞITIM :

Gereği :

TBMM Başkanlığına

Bilgi :

Başbakanlığa